

Asiakirjatyyppi
Vastine

Päivämäärä
6.9.2024

Microsoft 3465 Finland Oy

KIRKKONUMMEN DATAKESKUSHANKE

VASTINE MURSKAUSTOIMINNAN YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUKSEN
VASTINEPYYNTÖÖN 8.8.2024

Microsoft 3465 Finland Oy
KIRKKONUMMEN DATAKESKUSHANKE

Työnumero **1510078825**
Päivämäärä **6.9.2024**
Laatinut **Ramboll Finland Oy / Fanny Larsen, Matti Kattainen, Sami Vatiilo, Oscar Lindfors, Tomi Rinne**
Tarkastanut **Ramboll Finland Oy / Kare Päätaalo**

Ramboll
P.O. Box 25
Itsehallintokuja 3
FI-02601 ESPOO
Finland

T +358 20 755 611
F +358 20 755 6201
<https://www.ramboll.com/fi-fi/>

SISÄLLYSLUETTELO

1.	JOHDANTO	3
2.	MURSKAUSTOIMINNAN LUVANVARAISUUS	3
3.	HANKKEEN TOTEUTTAMISEEN LIITTYVÄT MENETTELYT	3
3.1	Louhinta	3
3.2	YVA-menettely	4
3.3	Rakennuslupa	4
3.4	Meluilmoitus	4
3.5	Vesilain mukaisen luvan tarve	4
4.	TYYPPIPÄÄSTÖT MURSKAUKSESTA	5
5.	HAKEMUKSEN TARKENTAMINEN TOIMINTA-AIKOJEN OSALTA	6
5.1	Etäisyys yli 500 metriä häiriintyvistä kohteista	6
5.2	Etäisyys alle 500 metriä häiriintyvistä kohteista	7
5.3	Toiminta-aikojen vaikutus hankkeen kokonaiskestoön	7
6.	UUDENMAAN ELY-KESKUKSEN LAUSUNTO	7
6.1	Hakijan vastine meluun ja toiminta-aikoihin	8
6.1.1	Lainsäädännöllinen tausta	8
6.1.2	Toiminta-ajat	10
6.2	Hakijan vastine murskauksen vaikutuksista luonnonsuojelualueille annetun melun ohjearvotasoon (45 dB)	10
6.2.1	Toiminnan vaikutus luonnonsuojelualueen suojeluperusteeseen	11
6.2.2	Luonnonsuojelualueella noudatettavat melun ohjearvot	11
6.3	Hakijan vastine pölyvaikutusten osalta	11
6.3.1	Pölyntorjuntamenetelmät	11
7.	KIRKKONUMMEN KUNNAN KAAVOITUS- JA LIIKENNE-JÄRJESTELMÄPALVELUIDEN LAUSUNTO	12
7.1	Hakijan vastine Kirkkonummen kunnan Kaavoitus- ja liikennejärjestelmäpalveluiden lausuntoon	12
8.	ESPOON SEUDUN YMPÄRISTÖTERVEYDEN LAUSUNTO	14
8.1	Hakijan vastine Espoon seudun ympäristöterveyden lausuntoon	14
9.	ANNETUT MUISTUTUKSET	14
9.1	Finnträskinsalmen asukkaiden muistutus	14
9.2	Finnträskin suojeluyhdistys r.y.:n muistutus	15
9.3	Hakijan vastine muistutuksiin	16
9.3.1	YVA-menettely	16
9.3.2	Maa-aineslain mukainen luvan tarve	17
9.3.3	Louhinta ja ylijäämämaiden poisto	17
9.3.4	Vesilain mukaisen luvan tarve	17
9.3.5	Pohjavesi ja maaperä	18
9.3.6	Vesistöt ja pintavedet	18
9.3.7	Hulevedet	18

9.3.8	Luonnonolot ja suojelualueet	19
9.3.9	Happamat sulfaattimaat	19
9.3.10	Melumittaukset	19
9.3.11	Murskaustoiminnan toiminta-ajat	19
9.3.12	Pöly ja tärinä	19
9.3.13	Riskit ja toimet onnettomuuksien estämiseksi	20
9.3.14	Luvan voimassaolo	20
9.3.15	Aloittamislupa ja vakuuden määrä	20
10.	YHTEENVETO	21

1. JOHDANTO

Alueella on voimassa Kolabackenin asemakaava ja Riistametsän asemakaavan muutos. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt asemakaavan 30.8.2021 ja se on tullut lainvoimaiseksi 17.2.2023. Hankealueelle on osoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue (ET) datakeskusta ja sitä tukevia toimintoja varten.

Ympäristölupahakemuksen mukainen murskaus liittyy datakeskusalueen esirakentamistoimintaan. Louhetta murskataan yhteensä enintään noin 1,9 milj. tonnia. Keskimääräinen vuosittainen murskausmäärä on noin 800 000 t/a ja maksimimäärä noin 1,8 milj. t/a.

Lupaa haetaan viideksi vuodeksi luvan lainvoimaiseksi tulemisesta.

2. MURSKAUSTOIMINNAN LUVANVARAISUUS

Hakemus koskee murskaustoimintaa ja tässä vastineessa on kyse murskaustoiminnan ympäristöluvasta.

YSL liiteluettelon 1, taulukon 2, kohdan 7e mukaan ympäristölupaa vaaditaan murskauksen osalta seuraavassa tapauksessa: *”Kiinteä murskaamo tai kalkkikiven jauhatus tai sellainen tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo tai kalkkikiven jauhatus, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää”*. Hankealueella tehtävä kiven murskaus tulee kestämään yli 50 päivää, joten murskaustoiminta vaatii ympäristöluvan.

Murskauksen ympäristöluvan yhteydessä tarkastellaan mahdollisia yhteisvaikutuksia muiden toimintojen kanssa. Murskaustoiminnassa noudatetaan ns. Muraus-asetusta (800/2010). Murskaustoiminnan melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Ilmanlaatu alueilla, joilla asuu tai oleskelee ihmisiä ja joilla ihmiset saattavat altistua ilman epäpuhtauksille, on oltava ilmanlaatuasetuksen (79/2017) raja-arvojen mukaista (mm. pöly, typpidioksidit jne.). Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä (Muraus-asetuksen 7 §) eikä pintavesiä saa pilata (10 §).

3. HANKKEEN TOTEUTTAMISEEN LIITTYVÄT MENETTELYT

3.1 Louhinta

Microsoftin ympäristölupahakemus murskaukselle ei koske louhintaa tai maan käsittelyä. Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL, 132/1999) 125 §:n mukaisen rakennusluvan tarkoittama rakentaminen toimenpiteineen ja esirakentamisen louhinta- ja maanrakennustöineen sekä rakentamista valmistelevine toimenpiteineen ja paalutustöineen eivät sisälly murskauksen ympäristölupa-asiaan. Ympäristölupaa ei vaadita maarakennustoimintaan liittyvälle kivenlouhinnalle (YSL (527/2014) liite 1 sarake 2 kohta 7 c). Rakentamisen vuoksi tehtävän louhinnan luvitus tehdään rakennusluvan kautta.

Maa-aineslaki (MAL, 555/1981) ei koske rakentamisen yhteydessä irrotettujen aineiden ottamista ja hyväksikäyttöä, kun toimenpide perustuu viranomaisen antamaan lupaan tai hyväksymään suunnitelmaan. Datakeskustontilla tehtävät maatyöt tehdään rakentamisen mahdollistamiseksi ja rakentamisen vuoksi ja sen vuoksi nämä toiminnot käsitellään rakennusluvassa. 1.1.2025

voimaan tulevan rakentamislain (751/2023) 109 §:n tarkoittamat ilmoituksenvaraiset rakentamista valmistelevat kaivamis- ja louhintatyöt voidaan suorittaa suoraan asemakaavan nojalla. Ne eivät edellytä myöskään rakentamisen lupia.

3.2 YVA-menettely

Kirkkonummen datakeskuksen YVA-menettely on valmistunut 9.7.2024. Yhteysviranomaisen katsoo perustellussa päätelmässä, että;

"Microsoft 3465 Finland Oy:n Kirkkonummen datakeskushankkeella ei yhteysviranomaisen arvion mukaan ole todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia. Arvio on tehty huomioiden arviointiselostuksessa esitetyt haittojen lieventämistoimenpiteet.

Hankkeen ympäristövaikutuksia ei voida asiassa saatujen selvitysten perusteella ja esitetyt haittojen lieventämistoimenpiteet huomioon ottaen pitää todennäköisesti merkittävänä. Vaikka joidenkin vaikutusten arvioinnissa on puutteita, katsoo yhteysviranomaisen kuitenkin, että arviointi on tehty riittävän kattavasti ja luotettaviksi katsottavilla menetelmillä. Myöskään hankkeen yhteisvaikutukset muiden olemassa olevien ja/tai hyväksytyjen hankkeiden kanssa eivät laadittujen selvitysten perusteella ja esitetyt haittojen lieventämistoimenpiteet huomioiden ole todennäköisesti merkittäviä."

3.3 Rakennuslupa

Hanke tarvitsee maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen rakennusluvan. Rakennusluvalla luvitetaan aluelle rakennettavat rakennukset sekä kaikki tontilla tehtävät maatyöt ja louhinnat jotka tehdään rakennusten rakentamisen mahdollistamiseksi. Hankkeen rakennuslupahakemus on jätetty lupapisteeseen 2.8.2024.

3.4 Meluilmoitus

Rakentamiseen liittyen ympäristönsuojelulain YSL 118 § edellyttämä meluilmoitus häiritsevistä tilapäistä melua tai tärinää aiheuttavasta toiminnasta jätetään syksyllä 2024.

3.5 Vesilain mukaisen luvan tarve

Vesilain mukaisesta luvan tarpeesta on myös pyydetty lausunto Uudenmaan ELY-keskukselta 21.3.2024. Hakija on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskukselta lausuntoa vesitalousluvan tai vesilain 11 § mukaisen poikkeusluvan tarpeesta koskien Kirkkonummen itäosaan suunnitellun datakeskuksen rakentamisesta. ELY-keskus katsoi sähköpostitse annetussa vastauksessa, ettei vesiluvalla ole tarvetta.

Hakija katsoo, että hanke ei edellytä muita viranomaislupia kuin yllä mainitut luvat.

4. TYPPIPÄÄSTÖT MURSKAUKSESTA

Vastineluonnosta koskeneessa viranomaisneuvotteluissa (30.8.2024) tuli esiin murskaukseen mahdollisesti liittyvät typpipäästöt työmaalta.

Hakemus koskee murskaustoimintaa, josta ei aiheudu typpipäästöjä. Louhinnasta mahdollisesti aiheutuvia typpipäästöjä käsitellään rakennusluvan yhteydessä. Kastelulla estetään pölypäästöt (kokonaishiukkaset, pienhiukkaset) ja typpipäästöt ilmaan. Murskauksessa käytetään EU:n (konedirektiivi 2006/42/EY) ja Suomen lainsäädännön mukaisia ja standardit täyttäviä laitteistoja. Ilmanlaatuasetuksen (79/2017) 4 §:n raja-arvot eivät voi ylittyä, sillä toiminnasta ei aiheudu typpipäästöjä. Rakennustyön suunnittelussa otetaan huomioon räjäytys-, louhinta- ja kaivuutyöt sekä pölyn vähentäminen ja sen leviämisen estäminen rakennustyön turvallisuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen (205/2009) mukaisesti.

Hankealueella kuitenkin toteutetaan suunnitelmalliset ja asianmukaiset rakennusvaiheen hulevesijärjestelyt, joita esitetään hankkeen rakennussuunnitelmissa rakennusluvan yhteydessä. Hulevesisuunnittelu on myös osa rakennustyömaan työmaasuunnitelmaa (erillinen hulevesien hallintasuunnitelma), joka ei lain sisälly murskauksen ympäristölupa-asiaan. Hulevesien käsittely liittyy rakennustyön turvallisuuden lisäksi rakentamista koskevista suunnitelmista ja selvityksistä annetun ympäristöministeriön asetuksen (216/2015) selvityksiin. Rakentamislouhinnan hulevedet (työmaavedet) johdetaan selkeytysaltaisiin. Louhinnan yhteydessä vapautuu aina jonkin verran räjäytysaineiden sisältämiä nitraattiyhdisteitä, jolloin vedet voivat olla emäksisiä ja typpipitoisia. Ne eivät ole jätevesiä vaan ne käsitellään HSY:n hulevesiohjeen ja samalla myös Kirkkonummen hulevesiviranomaisten vaatimusten mukaisesti ennen johtamista ympäristöön. Vedenlaatua tarkkaillaan.

Murskeen kasteluun käytetään pääsääntöisesti laskeutusaltaan vettä, joten vesimäärä ei lisääny. Pölynsidontaan tarkoitettussa kastelussa vesi sitoutuu murskeeseen. Kastelusta ei synny johdettavia vesiä eikä siten päästöjä vesistöihin, pienvesiin tai ojiin. Kastelussa ei vapaudu lainkaan typpeä, joten typpipitoisuus ei lisääny. Toiminnasta ei aiheudu lainkaan jätevesipäästöjä. Toiminta järjestetään Muraus-asetuksen 10 §:n mukaisesti siten, että siitä ei aiheudu pintavesien tai kaivojen pilaantumista.

Murskaustoiminnasta tai alueella harjoitettavasta rakentamisen louhinnoista ei voi päästä vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annetun asetuksen (1022/2006) mukaisia vaarallisia tai haitallisia aineita. Kokonaistyyppi otetaan huomioon mm. fysikaaliskemiallisten tekijöiden ravinnemuuttujina arvioitaessa vesien tilaa, mutta vesiympäristöön ei murskaustoiminnassa päästetä lainkaan typpipäästöjä.

5. HAKEMUKSEN TARKENTAMINEN TOIMINTA-AIKOJEN OSALTA

Hakija tarkentaa ympäristölupahakemusta seuraavasti toiminta-aikojen osalta.

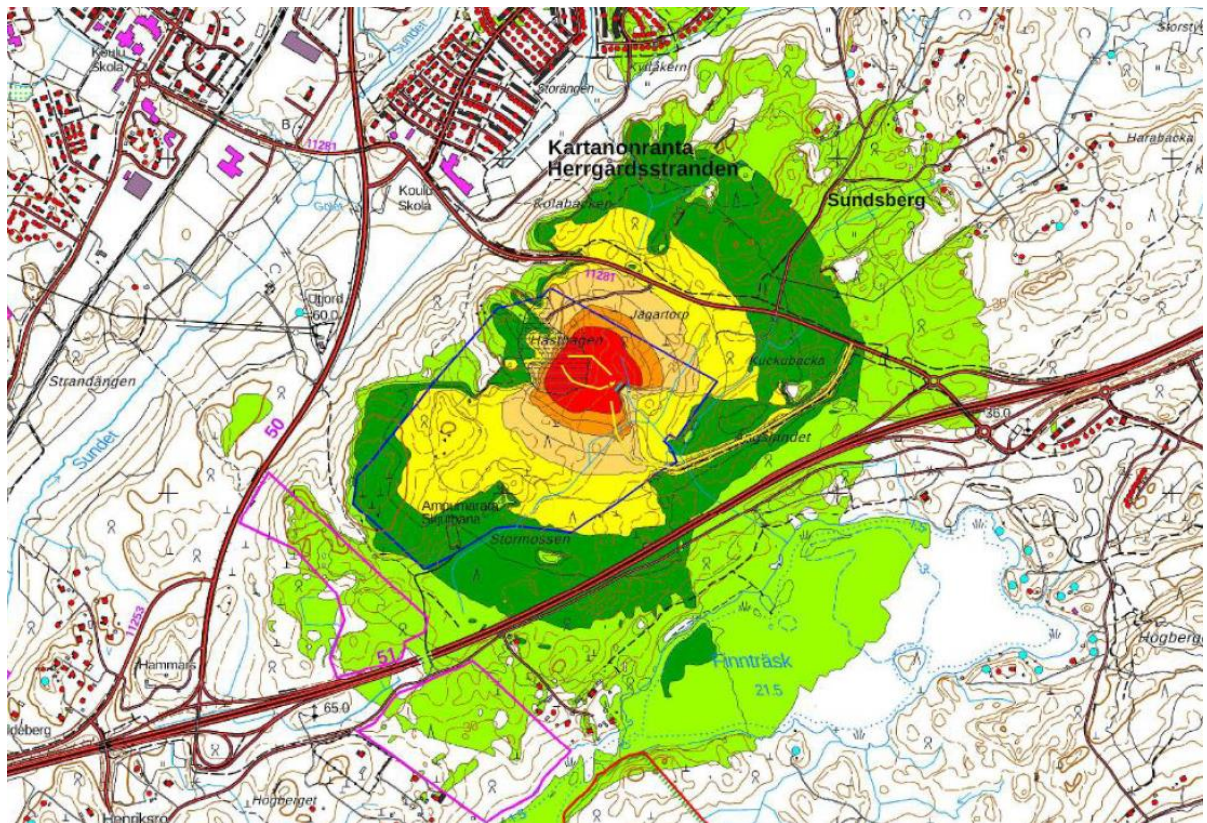
5.1 Etäisyys yli 500 metriä häiriintyvistä kohteista

Kun etäisyys on yli 500 metriä häiriintyvistä kohteista, hakija esittää, että murskausta voi tehdä:

- ma-pe klo 7–22
- lauantaisin klo 8–17

Murskauksessa noudatetaan etäisyydestä riippumatta valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjevoja ja murskauksen aiheuttama meluhaitta minimoidaan tehokkaiden meluntorjuntatoimenpiteiden avulla.

Kuljetukset ja kuormaukset ma-pe klo 6–22 ja lauantaisin klo 7–18.

Melun ympäristöluvan hakemuksen liitteen 6 (Meluselvitys 3.5.2024) kuvassa 5 on mallinnettu melutilanne, kun murskataan vain pohjoisen murskaimella lauantaisin klo 8 - 17. Kyseistä tilannetta ei ole tarpeen mallintaa uudelleen. Laskentatulosten perusteella voidaan sanoa, että niillä alueilla, joilla jo nyt viitearvot ylittyvät, ei pohjoinen murska tuo melutasoon muutosta. Niillä alueilla, joilla pohjoinen murska tuo muutosta ei ole melulle häiriintyviä kohteita.

5.2 Etäisyys alle 500 metriä häiriintyvistä kohteista

Hakija esittää, että murskausta voi tehdä vain ma-pe klo 7–22 välisenä aikana, kun etäisyys on alle 500 metriä häiriintyvistä kohteista.

Murskauksessa noudatetaan etäisyydestä riippumatta valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja ja murskauksen aiheuttama meluhaitta minimoidaan tehokkaiden meluntorjuntatoimintojen avulla.

Kuljetukset ja kuormaukset ma-pe klo 6–22.

Toiminta-aikojen rajaaminen aiheuttaisi merkittävää hankkeen ajallisen keston pitkittymistä ja pitkittäisi näin huomattavasti melusta aiheutuvaa häiriötä melulle herkissä kohteissa.

5.3 Toiminta-aikojen vaikutus hankkeen kokonaiskeston

Hankkeessa murskataan vain hankealueella louhittua kiviainesta, ei muualta tuotua louhetta.

Murskattava kiviainemäärä on noin 1 600 000 m³. Yhdellä murskauslaitteistolla saadaan yhden työtunnin aikana murskattua noin 180 tonnia louhetta eli murskaukseen tarvitaan noin 9000 tuntia yhdeltä murskalta. Jos on käytössä kaksi murskaa, niin tarvitaan noin 4500 tuntia. Kun voidaan tehdä 15 tunnin (klo 7-22) työpäiviä, niin murskauksen kesto on noin 300 työpäivää (4500/15=300).

Jos työaikoja rajoitetaan kahdella murskalla esimerkiksi 10 tuntiin työpäivässä, niin murskauksen kesto pitenee noin kahdella murskalla noin 450 työpäivään. Vastaavasti yhdellä murskalla ja 15 tunnin työajalla murskauksen kesto on 600 työpäivää.

Edellä esitetyn laskelman avulla voidaan todeta, että on optimaalista murskata useammalla murskalla tehokkaita työpäiviä, jotta murskauksen kesto saadaan ajallisesti rajattua ja näin häiriön kokonaiskesto saadaan optimoitua mahdollisimman lyhyeksi ajanjaksoksi.

Murskauksella saavutetaan myös etua liikenteen kokonaisuudessa. Louhe, jota ei murskata alueella kuljetetaan pois. Vastaavasti, jos murskettä ei saada alueella murskattavasta louheesta, niin paikanpäälle kuljetetaan murskettä muualta. Paikan päällä murskaamisella vähennetään raskaan liikenteen kuljetusten määrää.

6. UUDENMAAN ELY-KESKUKSEN LAUSUNTO

Uudenmaan ELY-keskus (myöhemmin ELY-keskus) toteaa lausunnossaan (01.07.2024, UU-DELY/9901/2024) muun ohella, että mikäli murskauksesta aiheutuvaa melua torjutaan vähintään lausunnossa olleen meluselvityksen mukaisesti, Uudenmaan ELY-keskus pitää murskauksesta aiheutuvaa keskiäänitason muutosta ja vaikutusta Länsiväylän ja Kehä III:n välissä olevalle Finnträskin vanhojen metsien suojelualueelle vähäisenä. Melutason muutos jää pääosin vähäiseksi myös Finnträskin vanhojen metsien suojelualueelle maantie 51 eteläpuolella, lukuun ottamatta suojelualueen eteläisiä osia, jossa muutos voi olla pahimmillaan merkittävä, 5–6 dB luokkaa. Murskaustoiminnan vuoksi alueen melutaso ylittää luonnonsuojelualueille annetun ohjearvotason 45 dB päivällä. Natura 2000-alueen osalta murskauksesta aiheutuvat melutason muutokset vaihtelevat 2–6 dB. Murskauksesta aiheutuva keskiäänitaso jää kuitenkin alueella alhaiseksi, pääasiassa alle 45 dB ohjearvotason, eikä vaikutuksia voida pitää merkittävänä melun tilapäisyyden takia.

Asuin- ja lomakiinteistöjen osalta murskauksen aiheuttamat melutasot ovat pahimmillaan ohjearvojen tasoa tai lievä laskennallinen yhden desibelin ylitys.

Uudenmaan ELY-keskus pitää tärkeänä, että louhinnasta aiheutuvaa melua torjutaan koko hankeen ajan tehokkaasti melusteillä. Lisäksi murskauksesta aiheutuvan melun syntyä sekä leviämistä ympäristöön tulee vähentää myös muilla BAT ja BEP menettelyillä. Lisäksi murskauksen työaikojen jatkamista klo 19 jälkeen tulee harkita, etenkin toukokuun alun ja elokuun lopun välisenä aikana. Lisäksi lauantaisin tehtävää murskausta tulee välttää. Melun lisäksi murskauksen osalta tulee myös huolehtia siitä, että syntyvä pöly ei pääse leviämään toiminta alueen ympäristöön haitallisissa määrin.

Uudenmaan ELY-keskus huomauttaa, että samanaikaisesti tehtävästä alueen louhinnasta aiheutuva melu lisää hankeen meluvaikutuksia huomattavasti laajemmalla alueella merkittävällä tavalla. Etenkin louhinta räjäytykset voivat aiheuttaa haittaa linnuille erityisesti lintujen pesintä aikaan 1.4.–31.7. Myös louhinnan aiheuttaman melun leviämiseen tulisi kiinnittää huomiota, vaikka louhinnalle ei tarvita ympäristölupaa.

6.1 Hakijan vastine meluun ja toiminta-aikoihin

6.1.1 Lainsäädännöllinen tausta

Ympäristöluvallisen kivenmurskaamon toiminnasta säädetään ns. Muraus-asetuksessa (VnA 800/2010 (muutettu asetuksella 314/2017)). Muraus-asetuksen 7 §:n mukaan toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja.

Lisäksi Muraus-asetuksen 8 §:n 1 momentin mukaan; Jos toiminnan etäisyys melulle alttiista kohteista on alle 500 metriä, ei murskaamista, poraamista, rikutusta tai räjäytyksiä eikä kuormauksia tai kuljetuksia saa tehdä viikonloppuisin eikä arkipäivinä, vaan:

- 1) murskaaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 22.00 välisenä aikana;
- 2) poraaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 21.00 välisenä aikana;
- 3) rikotus on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana;
- 4) räjäytykset on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana; ja
- 5) kuormaaminen ja kuljetus on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana.

Työvaiheiden aikarajoissa ei ole rajoitettu toiminta-aikaa ilta ajalta kello 19-22 välillä arkipäivien osalta. Asetuksen 8 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan murskaaminen on sallittua tehdä arkipäivisin kello 7.00 ja 22.00 välisenä aikana. Asetuksen 8 §:n 3 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ympäristöluvassa voidaan erityisestä syystä antaa toiminta-ajoista 1 ja 2 momentissa säädettyä ankarampia määräyksiä.

Murskaustoiminnan rajoittaminen ELY-keskuksen huomautuksen mukaisesti kello 7-22 sijaan aikavälille kello 7-19 vaatisi siten Muraus-asetuksen mukaan erityisiä syitä säätää toiminta-ajoista ankarammin kuin asetuksessa on määrätty.

Moraus-asetuksen perusteluistion¹ mukaan pykälän 3 momentissa säädettäisiin lupaviranomaiselle oikeus poiketa 1 ja 2 momentissa esitetyistä aikarajoista silloin, kun se on ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen kannalta erityisen tärkeää. Säännös korostaisi lupaviranomaisen mahdollisuutta antaa tapauskohtaisesti asetusta ankarampia määräyksiä. Tällainen tilanne saataisi syntyä esimerkiksi naapuruushaittojen vuoksi tai maantieteellisistä syistä esimerkiksi veden äänenheijastavuuden vuoksi.

Ympäristölupahakemuksen sivulla 16 on arvioitu seuraavasti meluvaikutusta naapuruushaittojen osalta seuraavasti;

”Yhtään uutta asuinrakennusta ei yhteismelun vaikutuksesta joudu päiväajan 55 dB melualueelle. Päiväajan ohjearvo 55 dB ylittyy tieliikennemelusta johtuen osassa Länsiväylää lähellä olevilla asuinrakennuksilla. Näiden asuinrakennusten kohdalla päiväajan keskiäänitaso nousee yhteismelun (murskaus, louhinta, datakeskuksen rakentaminen) vaikutuksesta enintään laskennallisen 0,3 dB verran. Yhteismelutaso Finnräskin rannalla olevilla loma-asunnoilla tulee pysymään 45–50 dB tasolla päiväaikaan. Keskiäänitaso nousee nykyisen tieliikenteen aiheuttamasta keskiääni-tasosta loma-asuntojen kohdalla vain 1–2 dB, kun louheen murskausta harjoitetaan yhdellä murskauslaitoksella, rakennusluvalla louhitaan kahdella poravaunulla ja yhdellä rikottimella sekä suoritetaan rakennustoimia. Jos louhetta murskataan yhtä aikaa kahdella kiviainesmurskaimella ja rakennusluvalla louhitaan samanaikaisesti neljällä poravaunulla ja kahdella rikottimella, keskiäänitaso nousee loma-asuntojen kohdalla 2–3 dB.”

Myöskään merkittäviä veden heijastusvaikutuksia tai muita erityisiä syitä määrätä 1 ja 2 momenttia tiukemmin aikarajoista ei vaikutusarvioinneissa havaittu. Hakijan katsookin edellisen perusteella, ettei perusteluistiossa esitetyt erityiset syyt tai muutkaan erityiset syyt ole käsillä hakemuksen mukaisessa tilanteessa, eikä muitakaan erityisiä syitä määrätä Moraus-asetuksen 8 §:n 1 tai 2 momenttia ankarammista toiminta-ajoista ei ole esitetty lupamenettelyssä. Hakija esittääkin, että murskaus tulisi sallia 1 momentin ja 2 momentin mukaisissa tilanteissa kello 7.00 ja 22.00 välisenä aikana arkisin sekä lauantaisin silloin, kun etäisyys melulle herkkään kohteeseen on yli 500 metriä.

Yli 500 metrin etäisyys melulle herkistä kohteista

Hakija katsoo edellä esitetyn mukaisesti, että toiminnassa noudatetaan Moraus-asetuksen 7 §:n mukaisia melutasoja noudatetaan melumallinnuksessa osoitetulla tavalla, eikä naapuruussuhdelain mukaista kohtuutonta räsitusta muutoinkaan aiheudu, joten toiminnalle tulisi toiminta-ajat esitetyn mukaisesti.

Alle 500 metrin etäisyys melulle herkistä kohteista

Hakija tarkentaa hakemuksen toiminta-aikoja 5 kohdan (Hakemuksen tarkentaminen toiminta-aikojen osalta) mukaisesti.

Arkipäivisin (ma-pe)

Hakija katsoo, että toiminnalle tulisi määrätä edelle esitetyn mukaisesti Moraus-asetus 8 §:n 1 momentin mukaiset toiminta-ajat arkipäivisin, koska toiminnassa noudatetaan Moraus-asetuksen 7 §:n mukaisia melutasoja.

¹ https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/Asetuksen%20800-2010%20perusteluistio_0.pdf, ympäristöministeriö, 3.9.20210.

Lauantaisin

Hakija on esittänyt Muraus-asetuksen 8 §:n 3 momentin mukaiset erityiset syyt lauantain osalta meluntorjuntatoiminpiteiden muodossa, joilla luotettavasti voidaan varmistua, ettei 7 §:n mukaiset melurajat ylity, eikä ei myöskään naapuruussuhdelain vastaista kohtuutonta räsitusä aiheudu.

Hakemuksen mukaisen toiminnan aiheuttaman räsituksen kohtuuttomuutta on arvioitu ympäristönsuojelusäädännön lisäksi naapuruussuhdelain ja sen 17 §:n perusteella. Naapuruussuhdelain 17 §:n perusteella arvioidaan räsituksen kohtuuttomuutta osittain eri lähtökohdista kuin ympäristösuojelulain säädännössä. Räsituksen kohtuuttomuusarvioinnissa tulee immisioperusteisten raja-arvojen lisäksi huomioida ympäröivän alueen paikalliset olosuhteet eli paikkakuntatavanomaisuus ja räsituksen ns. yleistavanomaisuudella, jolla tarkoitetaan räsituksen ennakoitavuutta suhteessa vastaavasta toiminnasta yleensä aiheutuvaan räsitukseen. Hakija katsoo edellisen perusteella, ettei murskaustoiminnasta aiheudu melurajojen lisäksi myöskään naapuruussuhdelain 17 §:n tarkoittamaa kohtuutonta räsitusä, koska toiminnasta aiheutuva räsitus on yleisesti murskaustoiminnalle ominaista ja varoetäisyyskin hyväksyttyä melua ja muutenkin tavanomaista paikalle nykyisestä tieliikennemelun aiheuttamasta kokonaismelutasosta takia.

6.1.2 Toiminta-ajat

Laajat toiminta-ajat murskaustoiminnalle ovat välttämättömiä, jotta melusta aiheutuva haitta voidaan rajata mahdollisimman pieneksi. Murskaustoiminnan toiminta-aikojen rajaaminen pidentäisi murskaustoiminnan kokonaiskestoa ja lisäksi tarvetta kiviaineksen siirtämiseen murskattavaksi muualla ja pois toiminta-alueelta, joka itsessään lisää melua toiminnan lähiympäristössä.

6.2 Hakijan vastine murskauksen vaikutuksista luonnonsuojelualueille annetun melun ohjearvotasoon (45 dB)

Nykytilanteessa eli ennen murskaustoiminnan aloittamista Finnträskin vanhojen metsien suojelualan luonnonsuojelualueille annetut ohjearvot ylittyvät jo valtaosalla luonnonsuojelualuetta tieliikennemelun takia. Finnträskin vanhojen metsien luonnonsuojelualue on perustettu Uudenmaan maakunnan luonnonsuojelualueista annetulla valtioneuvoston asetuksella (332/2021). Suojelun perusteina on ollut luonnontyypeistä boreaaliset luonnonmetsät, boreaaliset lehdot, Fennoskandian metsäluhdat ja puustoiset suot ja lajeista liito-orava. Suojelualue on jo alun perin perustettu ympäristöön, jossa luonnonsuojelualueille annetun ohjearvo-taso 45 dB päivällä ei ole saavutettu luonnonsuojelualan perustamishetkelle vuonna 2021 tai sen jälkeen pääasiassa tieliikenteen aiheuttaman melun takia. Ohje-arvoja ei voida saavuttaa Kehä III:n ja Länsiväylän kantautuvan tieliikennemelun takia. Edellä mainitut suojelualan perustaminen tai sen suojeluperusteet eivät ole siten vaatineet luonnonsuojelualueille annettua melun ohjearvon 45 dB noudattamista. Suojelualueelle ei myöskään annettu luonnonsuojelulain 58 §:n mukaista järjestyssääntöä melun ohjearvoista.

Oikeuskäytännön mukaan melun ohjearvoista voidaan poiketa tilanteissa, joissa;

- 1) luonnonsuojelualan suojeluperusteena ei ole melulle herkkiä luontoarvoja ja
- 2) Kyseessä ei ole erityisen hiljainen alue

Kummatkin vaatimukset poikkeukselle täyttyvät hakemuksen mukaisessa tilanteessa.

Korkein hallinto-oikeus on päätöksessään (3413/2018) linjannut vastaavissa olosuhteissa, että, tilanteessa, jossa "suojeluperusteina ei mainita melulle herkkiä eläinlajeja ja luonnonsuojelualueisiin sovellettava melutason ohjearvo 45 dB ylittyy suojelualueella liikennemelun jo ennen toiminnan aloittamista niin kyseessä ei siten ole erityisen hiljainen alue, jonka olosuhteisiin tai suojeluperusteisiin kiviainestoiminnan melu aiheuttaisi olennaisia muutoksia.

6.2.1 Toiminnan vaikutus luonnonsuojelualan suojeluperusteeseen

Arkipäivisin (ma-pe klo 7-22)

Murskaustilanteessa 1 ja 2 melun päiväajan ohjearvot 45 db luonnonsuojelualueille eivät ylity.

Murskaustilanteessa 3 melun ohjearvot ylittyvät vähäisissä määrin pienellä osalla suojelualuetta. Hakija arvioi melun ohjearvon ylityksen olevan pahimmillaankin noin 0–6 dB melumallinnuksen mukaan.

Lauantaisin (klo. 8-17)

Hakija esittää vastineessa hakemuksesta, että murskaustoimintaa harjoitetaan lauantaisin vain tilanteessa 2 eli yhdellä murskauslaitteella, joka on sijoitettu yli 500 metrin päähän häiriintyvistä kohteista. Tilanteessa 2 murskaustoiminnasta ei aiheudu luonnonsuojelualueille annetun ohjearvon ylitystä ja melun lisäys on vain 0-3 db pienellä osalla suojelualan eteläistä aluetta ja rajatun ajan.

6.2.2 Luonnonsuojelualueella noudatettavat melun ohjearvot

Hakija katsoo edellä esitetyn mukaisesti, ettei murskaustoiminta aiheuta olennaista muutosta Finnräskin vanhojen metsien suojelualan meluolosuhteisiin tai vaikuta suojelualan suojeluperusteeseen, joten murskaustoiminnalle tulisi oikeuskäytännössä vahvistetun tavoin myöntää hakemuksen mukainen murskauslupa etenkin, kun otetaan myös huomioon ohjearvojen ylityksen rajattu ajallinen ja alueellinen kesto sekä merkitys.

6.3 Hakijan vastine pölyvaikutusten osalta

Hakija toteaa myös pölyämisen osalta, että häiriintyvät kohteet sijaitsevat riittävän kaukana hankealueesta, murskauksesta ja muista yhteisvaikutuksista aiheutuvat hiukkaspäästöt eivät tule ylittämään raja-arvoja häiriintyvissä kohteissa, kun lisäksi toteutetaan tarvittavia pölyntorjuntatoimenpiteitä (kastelu, kotelointi).

Hakemuksessa esitetyn lisäksi urakoitsija esittää yksityiskohtaisen pölyhallintasuunnitelman ennen rakennustyömaan toiminnan aloittamista.

6.3.1 Pölyntorjuntamenetelmät

Hakijan näkemyksen mukaan hakemuksessa esitetyn mukaisesti päästöjä vähennetään soveltamalla parasta käyttökelpoista tekniikkaa suunnitelmaselostuksen muissa kohdissa tarkemmin esitetyllä tavalla (mm. melumallinnus).

Murskauslaitoksen pääasiallisia pölyviä kohteita ovat kuljettimien päät, seulastot, murskaimet sekä kiviaineksen syöttö. Pölyä syntyy paitsi itse laitoksessa myös kiviaineksen käsittelyssä ja varastoinnissa, kuormauksessa ja liikennöinnissä laitosalueella. Pölyleijuman määrään vaikuttaa useat eri tekijät kuten kiviaineksen kosteus, säätila, ilman suhteellinen kosteus, alueen tuuliolot,

vuodenaika sekä laitoksella valmistettava tuote ja käytetty raaka-aine. Maa-aineksen käsittelyssä ja kuljetuksessa syntyviä pölyhaittoja vähennetään murskausprosessin kastelujärjestelmällä. Myös työmaateiden pölyämistä torjutaan pääasiallisesti kastelulla ja tarvittaessa suolaamalla sekä teiden säännöllisellä kunnostuksella. Pölyn leviämistä vähennetään myös varastokasojen oikealla sijoittelulla mahdollisuuksien mukaan.

Murskaus rakentamisen louhintojen yhteydessä ja tehokas hyödyntäminen louhintapaikalla on paras ympäristöllinen käytäntö.

7. KIRKKONUMMEN KUNNAN KAAVOITUS- JA LIIKENNE- JÄRJESTELMÄPALVELUIDEN LAUSUNTO

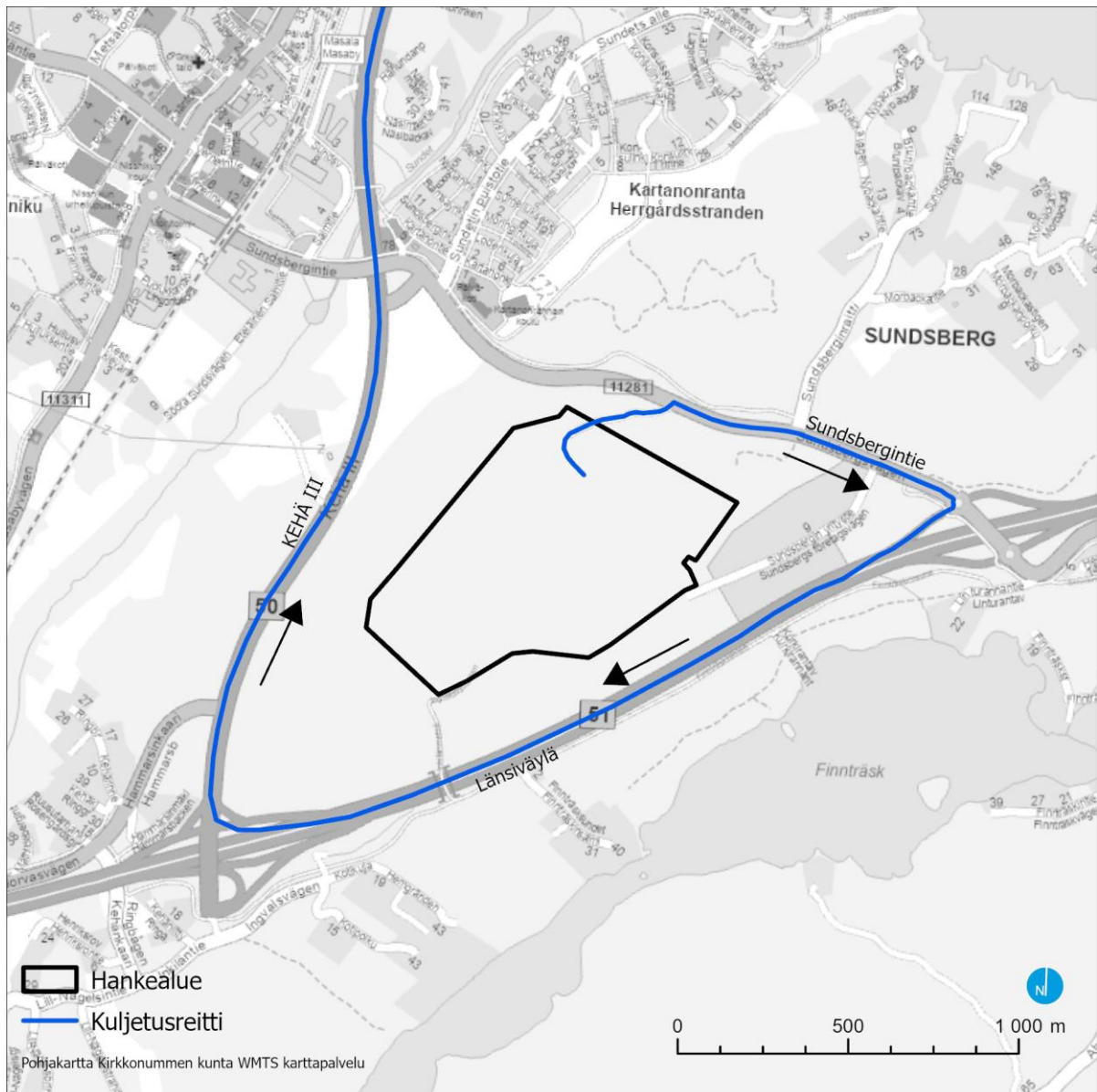
Kirkkonummen kunnan Kaavoitus- ja liikennejärjestelmäpalvelut toteaa lausunnossaan (4.7.2024) muun ohella, että murskekuljetukset tulevat kulkeutumaan pääosin Sundsbergintieltä Länsiväylälle, mutta pieni osa kuljetuksista saattaa suuntautua Sundsbergintiellä luoteeseen Masalan suuntaan.

Masalan suuntaan menevien kuljetusten määrä tulee pitää kuitenkin mahdollisimman vähäisenä ja lähtökohtaisesti kyseistä reittiä ei tule käyttää muuten kuin poikkeustilanteissa.

Hakemuksessa on esitetty toimenpiteet, joilla vähennetään toiminnasta aiheutuvia haitallisia vaikutuksia, ympäristöön ja ympäröiville alueille. Erityisesti meluvaikutuksia on selvitetty ja esitettyjen toimenpiteiden valossa melutasojen nousu on hyväksyttävissä rajoissa.

7.1 Hakijan vastine Kirkkonummen kunnan Kaavoitus- ja liikennejärjestelmäpalveluiden lausuntoon

Hakija toteaa, että raskas liikenne ei käytä Sundsbergintietä välillä hankealue-Kehä III. Masalan suuntaan ei ajeta raskasta liikennettä, vaan liikenne ohjautuu Länsiväylän suuntaan. Urakoitsijalle on linjattu käytettävä kuljetusreitti.

Hakija muistuttaa, että kaikki louhe, jota ei murskata alueella kuljetetaan pois. Vastaavasti, jos mursketta ei saada alueella murskattavasta louheesta, niin paikanpäälle kuljettaa mursketta muualta. Paikalla päällä murskaaminen siten vähentää raskaan liikenteen kuljetusten tarvetta.

8. ESPOON SEUDUN YMPÄRISTÖTERVEYDEN LAUSUNTO

Espoon seudun ympäristöterveys toteaa lausunnossaan (1.7.2024), että murskaustoiminnasta aiheutuva melu, mukaan lukien liikenne, ei saa ylittää valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisia melun ohjearvoja eikä asumisterveysasetuksessa 545/2015 asetettuja melun toimenpiderajoja. Murskaustoiminnasta syntyvää melua tulee mitata lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Pinta- ja pohjaveden laatua tulee seurata näytteenotoin. Toimijan tulee varmistaa, ettei toiminnasta liikenne mukaan lukien aiheudu pölyhaittaa lähimmille häiriintyvälle kohteille.

8.1 Hakijan vastine Espoon seudun ympäristöterveyden lausuntoon

Hakija toteaa, että murskaustoiminta täyttää Valtioneuvoston päätöksessä melutason ohjearvoista (993/1992) annetun ohjearvon. Melutaso ei ylitä ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB asumiseen käytettävillä alueilla, virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevilla alueilla.

Hakijan näkemyksen mukaan myös sisämelun ohjearvot täyttyvät, kun noudatetaan ulkomelun ohjearvoja. Melumallinnuksen tulokset huomioon ottaen murskaustoiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

Pohja- ja pintavesitarkkailua tullaan tekemään lupahakemuksessa esitetyin toimenpitein. Hakija toteaa, että murskaustoiminnassa kiinnitetään huomiota pölystä aiheutuvien vaikutusten ehkäisemiseen ja vähentämiseen käyttämällä pölyntorjuntakeinoja sekä nykyaikaisia laitoksia.

9. ANNETUT MUISTUTUKSET

9.1 Finnträskinsalmen asukkaiden muistutus

Finnträskinsalmen asukkaat tuovat muistutuksessaan esille, että murskaukselle ei tule myöntää ympäristölupaa ennen kuin ympäristölupa louhinnalle on haettu, käsitelty ja myönnetty, ja sen lupaehdoissa ja asemakaavassa sekä rakentamismääräyksessä vaadittavat suojaamistoimenpiteet (mm. selkiytysaltaat) on rakennettu ja todettu toimiviksi. Haettu toiminta-aika (5 vuotta) on liian pitkä.

Lisäksi muistuttajien näkemyksen mukaan louhinnan edellyttämiä maansiirtotöitä ei voida tehdä ilman ympäristölupaa, koska alueella oleva täytemaa sisältää rakennusjätettä ja mätänevää biologista jätettä. Pilaantuneet, jätteeksi katsottavat ja poistettavat täytemateriaalit vaativat myös ympäristöluvan, jota niitä voitaisiin käsitellä alueella.

Muistuttajat toteavat, että alueelta ei ole sulfaattimaakartoituksista lainkaan tietoja. Näin ollen tulee lähteä siitä, että alueella voi olla happamia sulfaattimaita, joiden käsittely aiheuttaa erityisen riskin vesistöille. Sulfaattimaiden esiintyminen pitää ensin selvittää kattavasti hankealueella.

Melumittausten osalta muistuttajat esittävät, että mittaukset tulee tehdä myös lähimmän kiinteistön kohdalla ja sellaiseen vuorokauden aikaan, jolloin myös liikenteen melu on merkittävää, jotta nähdään, ylittyykö suurin sallittu asuinkiinteistöalueen melutaso.

Pohjaveden ja maaperän osalta muistuttajat esittävät, että myös louhinta ja maansiirtotyöt tarvitsevat ympäristöluvan, koska toiminnasta aiheutuu merkittävä riski sekä Finnträsk järvelle että pohjavedelle. Kallion sisäisten pohjavesivarantojen tilanne on tutkimaton. Lähimmät kallion sisäisistä ja kallion päällisistä pohjavesistä riippuvaiset asuinkiinteistöt ovat vain muutaman sadan metrin päässä hankealueesta heti moottoritien eteläpuolella.

Muistuttajat esittävät muun ohella, että tärinätarkkailu on luvittava koko louhinnan ja murskauksen toiminnalle. Lisäksi kaikelle toiminnalle on asetettava aikarajat arkisin 8–17 asuinalueen häirinnän vuoksi. Lopuksi muistuttajat toteavat, että vakuussumma on nyt käsiteltävässä hakemuksessa useita kertaluokkia liian pieni.

9.2 Finnträskin suojeluyhdistys r.y.:n muistutus

Finnträskin suojeluyhdistys r.y. toteaa muistutuksessaan ja siihen toimittamassaan lisäyksessä muun ohella, että datakeskuksen YVA-menettelystä annettujen lausuntojen määräaika oli toukokuussa 2024, eikä ELY—keskus ole vielä antanut kahden kuukauden kuluessa annettavaa perusteltua päätelmää hankkeen ympäristövaikutuksista.

Muistuttaja toteaa, että ympäristöluvan hakeminen pelkästään murskausta mutta ei räjäytyksiä ja lohkaisuja varten on erikoista eikä vastaa ympäristönsuojelulain vaatimuksia. Ympäristönsuojelulain 25 § määrittää, että vesistöjen haittoja aiheuttaviin hankkeisiin, joihin ei tarvita vesilain mukaista lupaa, tulee hakea ympäristönsuojelulain mukaiset luvat.

Muistuttaja esittää, että louhinta- ja täyttötöitä ei voida tehdä pelkästään MRL:n mukaisilla luvilla, ilmoituksilla ja päätöksillä, koska louhinnasta aiheutuu merkittävää ympäristöhaittaa ja myös jätteen käsittely vaatii ympäristöluvan. Vaaditaan näille kattava lainvoimainen ympäristölupa. Lisäksi muistuttaja on myös toimittamassaan lisäyksessä katsonut, että hakemuksen mukainen toiminta tarvitsisi myös maa-aineslain mukaisen luvan.

Luonnonolojen ja suojelualueiden osalta muistuttaja esittää, että Finnträskin vanhat metsät-suojelualue on selvästi lähempänä hankealuetta kuin 700 metriä. Lupaa käsiteltäessä tulee ottaa huomioon suojelualueen ja sen perusteiden mukaiset suojelutoimet.

Pintavesien osalta muistuttaja esittää, että ympäristöluvan hankealue kattaa melkein kokonaan Finnträsk-järven keskeisen valuma—alueen, joten vaikutukset voivat olla merkittävät kuten YVA—selostuksessa todetaan. Tässä kohdassa mainitut selkeytysaltaat tulee olla valmiina ennen louhinnan ja maansiirtotöiden aloittamista jätteitä sisältävillä alueilla. Selkeytysaltain rakentaminen vasta rakennuslupia vaativan rakentamisen yhteydessä on riittämätöntä.

Hulevesien osalta muistuttaja esittää, että vaikka hakija katsoo, että murskaustoimintaan ei lähtökohtaisesti ole erityistä tarvetta hulevesien hallintatoimenpiteille, toimintaan kokonaisuutena (louhinta, murskaus, maansiirto, jätteen käsittely) tälle on selvä tarve. Hulevesien hallintaan ja Finnträsk—järven suojaamiseen tarvittavat lieventämistoimenpiteet tulee olla valmiina ennen toiminnan aloittamista. Lisäksi jo murskauksesta aiheutuu merkittävää laskujokiin päätyvää pölyä, joka kertyy järveen. Rakennuslupahakemukset ovat liian myöhäinen vaihe aloittaa selkeytysaltain suunnittelu ja rakentaminen ja muut lievennystoimenpiteet, koska merkittävä ympäristöhaitta on jo koitunut louhinnasta ja murskauksesta (ks. YVA-selostus). Finnträskin suojeluyhdistys vaatii, että kaikki lievennystoimenpiteet ovat toiminnassa louhinnan, maansiirron ja jätteiden käsittelyn alkaessa, ja että kaikille toimille on lainvoimaiset ympäristöluvut, joissa on selkeät lupaehdot.

Toiminta-aikojen ja lupa-ajan osalta muistuttaja esittää, että poraukset, räjäytykset ja rikotus on jätetty toiminta-aikoiheen hakemuksen ulkopuolelle. Kaikkia näitä toimintoja varten tulee olla oma ympäristölupa, jossa on perustellut toiminta-ajat. Räjäytykset ja poraus vaikuttavat läheiseen Finnräskin vanhojen metsien suojelualueeseen, ja kaikki toiminta läheiseen asutukseen. Murskauksen, kuromauksen ja kuljetusten aikarajojen tulee olla ma-pe 7-17. Ympäristölupaa ei tule myöntää viideksi vaan kahdeksi vuodeksi murskaukselle, edellyttäen että louhinnalle jätteen käsittelylle on myönnetty ne kattava oma ympäristölupa. Varmuuden vuoksi hakeminen ei ole riittävä peruste.

Muistuttaja esittää, että riskit ja toimet on kuvattu riittämättömästi, koska louhinta ja jätteen käsittely hankealueella on jätetty ympäristölupahakemuksesta pois. Kaikki suojaamistoimet on tehtävä jo ennen maansiirron ja louhinnan aloittamista.

Aloittamisluvan osalta muistuttaja esittää, että aloittamislupa ennen lainvoimaiseksi tulemistä on poikkeusmenettely. Muistuttaja esittää, että tässä tapauksessa perusteltua syytä ei ole, eikä mikään yhteiskunnallinen etu kärsi normaalin menettelyn noudattamisesta. Finnräsk järven ekologisen tilan heikkeneminen on merkittävä menetys, jota ei voi korvata paljon esitettyä vakuussummaa suuremmallakaan summalla.

Aloituslupa selvästi tekisi muutoksenhaun hyödyttömäksi. Hakijan tarkoituksen on ilmeisesti osoittaa, että ennalleen saatetulla alueella olisi louhinnan jälkeinen tilanne, eli louhinta olisi suoritettu loppuun. Ympäristönsuojelulain mukaan tähän louhintatoimintaan tarvitaan oma ympäristölupa, koska juuri se aiheuttaa jo sellaisenaan merkittävän ympäristöriskin. Tätä riskiä ei tässä louhinnan pois sulkevassa hakemuksessa käsitellä ollenkaan. On erikoista käsitellä vain pientä loppuosaa toiminnasta, jolla on merkittäviä ympäristövaikutuksia, ja lähteä siitä, että suuri osa riskiä tuottavasta toiminnasta olisi tehty ilman mitään lupaa ilmoitusmenettelyn perusteella.

Asetettava vakuus on mitoitettava siten, että se kattaa alueen saattamisen ennalleen sellaisena kuin se on ennen pintamaan poistoa, jätteen luokitellun täyttemaan siirtoa ja louhinta. Murskaus on vain pieni osa kokonaisvaikutusta. Esitetty vakuus on monta kertaluokkaa liian pieni. Se tulee suhteuttaa koko hankkeen suuruuteen ja hintaan.

Muistuttaja esittää edelleen, että ympäristön tilan saattaminen ennalleen olisi mahdotonta, mikä myös estää aloitusluvan myöntämisen. Mikäli lupa kuitenkin myönnettäisiin, vakuussumman tulisi olla oikeassa suhteessa hankkeen kokoon. Tässä 10 000 euroa on täysin riittämätön summa.

Muistuttaja tuo esille muistutuksen lisäyksessä ELY-keskuksen lausunnon UUELY/12472/2019 Vihdin datakeskuksen, Lausunto II asemakaavaehdotuksesta. Lausunnossa ELY-keskus arvioi, että hankkeen toteuttaminen edellyttää maa-aineslain 4a §:n ja ympäristönsuojelulain 47a §:n tarkoittamaa yhteiskäsittelylupaa.

9.3 Hakijan vastine muistutuksiin

Hakijan vastineen tarkoituksena on käsitellä ympäristövaikutuksia vain tämän ympäristölupahakemuksen mukaisesta toiminnasta eli louheen murskauksesta. Ympäristölupahakemus koskee vain murskaustoimintaa, eikä hakemus koske esimerkiksi louhinta.

9.3.1 YVA-menettely

Datakeskushankkeen rakentamisesta ja käyttöönotosta aiheutuvat ympäristövaikutukset on selvitetty kattavasti ja yksityiskohtaisesti YVA-menettelyssä.

Annettujen muistutusten YVA-selostusta koskevissa kohdissa hakijan käsityksen mukaan viitataan ympäristövaikutuksiin, jotka johtuvat esimerkiksi rakentamisvaiheen vaikutuksista Finnträsk järveen tai louhintaan. Näiden käsittely ei kuulu murskauksen ympäristöluvan käsittelyyn edellä esitettyihin muihin viranomaismenettelyihin. Ympäristölupahakemuksessa on kuitenkin tarvittavin osin huomioitu murskauksen ja muiden toimintojen yhteisvaikutukset.

ELY-keskus on antanut perustellun päätelmän 9.7.2024 Kirkkonummen datakeskusta koskevasta YVA-selostuksesta. ELY-keskuksen perustellun päätelmän mukaan ympäristövaikutusten arviointi on tehty riittävän kattavasti ja luotettavaksi katsotuilla menetelmillä. YVA-menettely on siten saatettu ympäristövaikutusten arviointia koskevan lainsäädännön edellyttämällä tavalla valmiiksi.

"Microsoft 3465 Finland Oy:n Kirkkonummen datakeskushankkeella ei yhteysviranomaisen arvion mukaan ole todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia. Arvio on tehty huomioiden arviointiselostuksessa esitetyt haittojen lieventämistoimenpiteet. Hankkeen ympäristövaikutuksia ei voida asiassa saatujen selvitysten perusteella ja esitetyt haittojen lieventämistoimenpiteet huomioon ottaen pitää todennäköisesti merkittävinä.

Vaikka joidenkin vaikutusten arvioinnissa on puutteita, katsoo yhteysviranomainen kuitenkin, että arviointi on tehty riittävän kattavasti ja luotettaviksi katsottavilla menetelmillä. Myöskään hankkeen yhteisvaikutukset muiden olemassa olevien ja/tai hyväksytyjen hankkeiden kanssa eivät laadittujen selvitysten perusteella ja esitetyt haittojen lieventämistoimenpiteet huomioiden ole todennäköisesti merkittäviä."

9.3.2 Maa-aineslain mukainen luvan tarve

Ympäristölupaa on haettu murskaustoiminnalle. Hakija toteaa selvyyden vuoksi, että hankkeessa kyse on asemakaava-alueen esirakentamisesta, joten louhinta tehdään maankäyttö- ja rakennuslain mukaisilla luvilla. Kyse on maa-aineslain 2 §:n 1 momentin kohdan 2 mukaisesta tilanteesta. Säädöksen mukaan maa-aineslaki ei koske *"rakentamisen yhteydessä irrotettujen aineiden ottamista ja hyväksikäyttöä, kun toimenpide perustuu viranomaisen antamaan lupaan tai hyväksymään suunnitelmaan"*.

Toiminnan edellyttämä lupatarve on selvitetty lain edellyttämällä tavalla, eikä syytä ympäristölupahakemuksen laajentamiseen koskemaan muuta kuin kiviaineksen murskaustoimintaa ja murskauksen ympäristölupaa ei ole.

9.3.3 Louhinta ja ylijäämämaiden poisto

Hakemus koskee vain murskaustoimintaa ja sen edellyttämää ympäristölupaa. Hakemuksen mukaiseen toimintaan ei kuulu louhinta eikä ylijäämämaiden poistaminen hankealueelta vaan nämä toiminnot tehdään rakentamisen mahdollistamiseksi ja siksi luvitetaan rakentamisen luvilla kuten yllä kohdassa 3 on kuvattu.

Hankealueella on vanhoja maanlajitysalueita. Nämä maat poistetaan ja viedään muualle luvalliselle vastaanotto paikalle. Näiden maiden poistaminen ei vaadi ympäristölupaa eikä asia liity tähän hakemukseen vaan tämä toiminto luvitetaan myös rakentamisen luvilla kuten yllä kuvattu.

Louhittavalla alueella on myös poistettavia pinta-/irtomaita, joita poistetaan. Tämä liittyy maanrakennustoimintaan, eikä kuulu tähän ympäristölupahakemukseen

9.3.4 Vesilain mukaisen luvan tarve

ELY-keskus ympäristö- ja vesilain mukaisena valvontaviranomaisena ei sähköpostitse 21.3.2024 antamassaan lausunnossa pitänyt tarpeellisena vesilainmukaista lupaa murskaustoiminnalle.

9.3.5 Pohjavesi ja maaperä

Ympäristölupahakemuksen mukaisella murskaustoiminnalla ei ole katsottu olevan vaikutusarvioinnin mukaan merkittävää haitallista vaikutusta pohjaveteen tai maaperään.

Riski maaperän tai pohjaveden pilaantumiselle muodostuu käytännössä vain onnettomuustilanteessa. Pilaantumisriski minimoidaan huolehtimalla murskauskalusteiston sekä muiden työkoneiden kunnosta siten, ettei koneista vuoda öljyä ja polttoainetta. Työkoneita myös tarkkaillaan jatkuvasti, jotta mahdolliset öljyvuodot havaitaan välittömästi. Tukitoiminta-alue ylläpidetään asianmukaisesti sekä työmaalle on luotu toimintamallit mahdollista vuoto-onnettomuustilannetta varten, jolla estetään vuotojen päätyminen maaperään tehokkaasti.

Hankealue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella tai sellaisen välittömässä läheisyydessä. Pohjaveden muodostumisolosuhteet hankealueella ovat ylipäättänsä heikot kallioiden maaston takia. YVA-selostuksessa on arvioitu, että hankkeen eri vaiheisiin liittyvistä normaalitoiminnoista ei ylipäättänsä aiheudu merkittäviä haitallisia päästöjä tai vaikutuksia maaperään tai pohjaveteen. Vähäisetkin vaikutukset liittyvät alueen louhintatoimintaan ja muuhun rakentamiseen, ei niinkään ympäristölupahakemuksen mukaiseen murskaustoimintaan.

9.3.6 Vesistöt ja pintavedet

Murskaustoiminnasta ei juuri aiheudu päästöjä tai vaikutuksia vesistöihin eikä murskaustoiminnalla ei ole vaikutusta Finnräsk järven tilaan.

Valtaosa hankealueesta sijaitsee Finnräskin valuma-alueella. Hankealueen valuntavedet ohjautuvat alueen etelä-/kaakkoisosassa olevassa ojastossa kokoomaajaan, joka ohjaa vedet Länsiväylän ali Finnräskiin. Pieni osa hankealueen luoteisosasta kuuluu Sundetin valuma-alueelle, tältä osin valuntavedet ohjautuvat Sundettiin ja sen kautta Espoonlahteen. Hakemuksen mukainen murskaustoiminta sijoittuu kokonaisuudessaan Finnräskin valuma-alueelle.

Finnräsken on matala humuspitoinen järvi, jonka ekologinen tila on luokiteltu vesienhoitosuunnitelmassa hyväksi. Finnräsk järven vedenlaadussa ei ole viime vuosikymmeninä ollut havaittavissa selviä kehityssuuntia, mutta veden sameus ja suolapitoisuus ovat lisääntyneet. Veden laadun muutosten oletetaan johtuvan kahden viime vuosikymmenen aikana tapahtuneista voimakkaista hakkuista ja maankäytöstä, jotka ovat vaikuttaneet pintaveden laatuun ja määrään. Hankealueen toteuttaminen ei juuri muuta alueen nykyisiä valuma-alueita.

Ennen rakennustöitä rakennetaan selkeytsaltaat, joilla vähennetään valumavesien kiintoainepitoisuuksia.

9.3.7 Hulevedet

Murskaustoiminnassa ei lähtökohtaisesti ole erillistä tarvetta hulevesien hallintatoimenpiteille, mutta hankealueelle kokonaisuudessaan tullaan hulevedet keräämään ja ohjaamaan hallitusti laadittujen hankesuunnitelmien ja rakennuslupahakemukseen liitettävän hulevesisuunnitelman mukaisesti. Työmaavesien hallintasuunnitelmaan kuuluu mm. arvio syntyvien työmaavesien määrästä ja laadusta, seurannasta, poikkeaviin tuloksiin reagointi sekä työmaavesien hallinnan asemapiirustus vaiheistuksineen, kaivantojen ja stabiloitavien alueiden rajauksineen, laskeutusaltaat ja muut työmaavesien hallinnalle varattavat alueet työmaavesien käsittelytapoineen, ojat ja hulevesilinjat sekä kaivot, työmaan ajoreitit, kasvipeitteiseksi jätettävät imeytysalueet, sijoituspaikat kaivumassoille, jätealueet, työmaa-/kaivantoveden johtamispaikat sekä työmaan ulko-puolisten vesien johtamisreitit.

Alueelle on suunniteltu selkeytsaltaita/hulevesialtaita, joilla vähennetään valumavesien kiintoainepitoisuuksia. Hankesuunnittelun yhteydessä on laadittu työnaikainen hulevesien hallintasuunnitelma, jossa esitetään vesien ohjaussuunnat rakennustyön aikana.

Hulevesialtaita tullaan rakentamaan eteläisemmän murskauspaikan itäpuolelle sekä pohjoisemman murskauspaikan pohjoispuolelle. Nämä altaat rakennetaan heti maanrakennustoimintojen alussa. Murskeen kastelusta ei aiheudu hulevesipäästöjä, koska kasteluvesi sitoutuu murskeeseen. Altaat ovat pysyviä ja niihin ohjataan vesiä koko hankealueelta. Altaista vedet ohjautuvat edelleen Finnträskin suuntaan.

Selkeytsaltaiden vesiä käytetään murskeen kasteluun pölyämisen ehkäisemiseksi. Kuten edellä on kerrottu, pölyn sidontaan tarkoitettussa kastelussa vesi sitoutuu murskeeseen, joten vesimäärä ei lisäännä eivätkä pitoisuudet kasva. Kastelusta ei synny johdettavia vesiä eikä siten päästöjä vesistöihin, pienvesiin tai ojiin. Toiminnasta ei aiheudu jätevesipäästöjä. Toiminta ei aiheuta pintavesien kaivojen pilaantumista. Selkeytsaltaiden suunnitelmat esitetään tarkemmin hankkeen rakennuslupahakemuksen työmaa- ja hulevesisuunnitelmissa.

9.3.8 Luonnonolot ja suojelualueet

Vaikutukset hankealueen maisemakuvaan ja luonnonolosuhteille on käsitelty kattavasti YVA-selostuksessa. Maisemakuva tulee muuttumaan ja luontoa menetetään, mutta arvokkaat alueet hankealueella (luo-alueet) tullaan säilyttämään. Toiminta toteutetaan siten, ettei viitasammakoille tai muille suojelluille lajeille aiheudu haittaa. Varsinainen murskaustoiminta ei sinänsä aiheuta vaikutuksia maisemalle tai luonnolle.

9.3.9 Happamat sulfaattimaat

Murskaustoiminnassa ei käsitellä happamia sulfaattimaita.

9.3.10 Melumittaukset

Melumittausta ei tehdä murskausalueella lähinnä olevan kiinteistön kohdalla, koska kyseinen kiinteistö sijaitsee liikennemelualueella. Mittauksilla ei saada murskauksen aiheuttamaa melua mielekkäästi mitattua. Murskaus ei lisää havaittavasti kokonaismelua, joka ei ole myöskään impulssimaista.

Melu mitataan Finnträskinsalmen alueella, jotta voidaan selvittää aiheutuva meluvaikutus ja tehokkaat meluntorjuntakeinot hankealueella

9.3.11 Murskaustoiminnan toiminta-ajat

Murskaustoiminnalle haetut toiminta-ajat ovat Muraus-asetuksen mukaisia ja välttämättömiä toiminnan tehokkaalle loppuun saattamiselle.

9.3.12 Pöly ja tärinä

Häiriintyvät kohteet sijaitsevat riittävän kaukana hankealueesta, murskauksesta ja muista yhteisvaikutuksista aiheutuvat hiukkaspäästöt eivät tule ylittämään raja-arvoja häiriintyvissä kohteissa, kun lisäksi toteutetaan tarvittavia pölyntorjuntatoimenpiteitä (kastelu, kotelointi).

Ympäristölupahakemuksessa esitetyn mukaisesti murskaustoiminta ei juuri aiheuta havaittavaa tärinää, eikä sen osalta suoriteta tärinä tarkkailua. Louhintaan liittyvää tärinä tarkkailua ei käsitellä tässä hakemuksessa.

9.3.13 Riskit ja toimet onnettomuuksien estämiseksi

Murskauslaitoksen normaalista toiminnasta ei aiheudu vaaraa ympäristölle. Pohja- ja pintaveden likaantumisaara syntyy lähinnä alueella varastoitavien ja käsiteltävien poltto- ja voiteluaineiden sekä laitteissa ja koneissa käytettävien hydraulikkaöljyjen riskistä onnettomuus- tai häiriötilanteesta pääsemisestä maaperään ja pohjaveteen/pintavesiin. Polttoaineet säilytetään katsastetuissa ja tyyppihyväksytyissä säiliöissä. Murskauslaitoksen tarvitsemia öljy- ja voiteluaineita omista astioissaan, jotka varastoidaan tiiviissä lukittavissa konteissa. Työkoneiden kuntoa seurataan jatkuvasti, jotta mahdolliset öljyvuodot havaitaan välittömästi.

Alueella työskenneltäessä kiinnitetään erityistä huomiota laitteiden ja koneiden kuntoon sekä öljyjen ja polttoaineiden huolelliseen käsittelyyn. Toiminta-alueelle varataan turvetta tai muuta öljynimeytysainetta riittävä määrä (50-100 l), jotta mahdollisen öljyvahingon sattuessa heti voidaan ryhtyä asianmukaisiin torjuntatoimenpiteisiin. Vahingosta ilmoitetaan välittömästi kunnan pelastus- ja ympäristöviranomaisille. Työmaalla on murskauksen aikana riittävästi konekalustoa, jolla esimerkiksi öljyvuodon sattuessa voidaan kerätä pilaantunut maa-aines talteen ja toimittaa asiallisesti käsiteltäväksi.

Toiminta-alueella vähennetään työmaaliikenteeseen kohdistuvia riskejä rajoittamalla nopeuksia ja tarvittavin varoituskyltein. Kuljetusajoneuvot ja työkoneet on varustettu peruutusvaroitusäänellä.

Laitoksen käyttäjä tarkkailee laitoksen toimintaa ja tarvittaessa keskeyttää tuotannon, kunnes häiriö on poistettu. Toiminnasta pidetään käyttö- ja/tai työmaapäiväkirjaa, johon kirjataan myös ympäristöasioita, kuten poikkeavat melu- ja pölypäästöt, maaperän likaantuminen tai likaantumista aiheuttavat vuodot yms.

9.3.14 Luvan voimassaolo

Lupaa on haettu toiminnan valmiiksi saattamisen edellyttämälle enimmäisajalle. Murskaustoiminta kuitenkin pyritään saattamaan valmiiksi mahdollisimman nopeasti meluhaitan minimoimiseksi.

9.3.15 Aloittamislupa ja vakuuden määrä

Aloittamislupa on välttämätön haetulle toiminnan tehokkaalle toteuttamiselle. Murskaustoiminnan välitön aloittaminen rakennuslupien mukaisesti nopeuttaa hankkeen toteuttamista, jolla varmistetaan Suomessa myös turvallinen ja energiatehokas tiedonkäsittely- ja suojauskapasiteetti yhteiskunnan kriittisille palveluille. Hakijan palveluita tulevat hyödyntämään mm. valtio, kunnat, hyvinvointialueet ja rahoitussektori.

Aloitustilaluva ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Louhe ei ole jätettä vaan sitä hyödynnetään rakennusmateriaalina. Louhinnan pöly-, melu- tms. vaikutukset toiminta-alueen ulkopuolella eivät ole pysyviä niin, että niiden vuoksi ympäristöä olisi tarpeen saattaa ennalleen. Louheen murskaustoiminnasta ei muodostu peruuttamattomia vaikutuksia luontoon, maisemakuvaan tai muuhun vastaavaan.

Hakija asettaa viranomaisen määräämän hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Ehdotettu vakuus on mitoitettu niin, että ympäristö voidaan kaikissa tilanteissa saattaa ennalleen.

10. YHTEENVETO

Hakija katsoo, että ympäristölupahakemuksesta tehdyt muistutukset ja lausunnot on otettu huomioon ympäristölupahakemuksessa ja nyt annetussa vastineessa. Hakijalle tulisikin myöntää haetulle toiminnalle haettu ympäristölupa tämän vastineen mukaisin muutoksin.

Hakija katsoo myös, että nyt tehty hakemuksen muutos ei anna aihetta hakemuksen uudelleen kuulutukselle, koska kyseessä ei ole ympäristönsuojelulain 40 §:n mukainen täydentäminen. Muutokset lupahakemukseen vähentävät toiminnasta aiheutuvia melupäästöjä, eivätkä siten vaikuta haitankärsijöiden etuun tai velvollisuuteen, sillä tavalla, että haitankärsijöille olisi varatta uusi tilaisuus lausua asiasta.